

RDW

M-219257-B

Programmaplan

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

2019-2022

Datum: 26 juni 2019

Versie: 0.5, vastgesteld door MT RDW op 3 juli 2019

Versie informatie

Versie	Datum	Bijzonderheden	Auteur
0.1	20 juni 2018	Programmavoorstel	S. van Hoorn
0.1	4 juli 2018	Programmavoorstel	J. van Zon
0.1	9 juli 2018	Programmavoorstel	K. Oudendijk, A. Mulder, R. Geerling
0.2	13 sept. 2018	Programmavoorstel	R. Koekoek
0.2	4 maart 2019	Programmavoorstel	B. Wolters
0.3	8 mei 2019	Programmavoorstel	K. Oudendijk, A. Mulder
0.3	17 mei 2019	Programmavoorstel	J. Smit

Verzendlijst

Datum	Ontvanger	Versie
12 april 2019	OR commissie VGW	0.2
22 mei 2019	MT Staven en divisies	0.4
23 mei 2019	OR	0.4
26 juni 2019	MT RDW	0.5

Managementsamenvatting

Als ZBO vindt de RDW het belangrijk om bij te dragen aan een leefbare wereld. De RDW speelt als eigenaar en gebruiker van gebouwen en voertuigen, als werkgever, als inkoper en als partner in mobiliteit een rol. Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) behoort daarom tot de missie van de RDW. Hieraan wordt aan de hand van een terugkerend programmaplan inhoud gegeven door duurzaam inkopen, maatschappelijke betrokkenheid, verkleinen van de CO2-voetafdruk en goed werkgeverschap.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen wordt gedefinieerd als “proces waarin een onderneming sociaal-maatschappelijke ambities heeft en bijbehorende prestaties levert, die verder gaan dan wat de overheid eist.” MVO is daarmee een enorm breed begrip. Het belang van de verschillende MVO-thema's verschilt per organisatie en maatschappij. De RDW kiest ervoor om in dit MVO-programma vooral invulling te geven aan de thema's die dicht bij primaire proces en bedrijfsvoering zelf liggen.

In het MVO-programma 2019-2022 zal naast de eerdere thema's CO2 en energie, duurzaam inkopen en goed werkgeverschap ook afvalrecycling aan bod komen. Aan het eind van 2022 zullen de volgende resultaten behaald zijn:

- De CO2-uitstoot van de RDW is opnieuw gereduceerd door:
 - Lagere uitstoot per vervoerskilometer van RDW-medewerkers: 10% t.o.v. 2019;
 - Een toename van het aandeel zakelijke OV-kilometers in de totale hoeveelheid zakelijke kilometers: stijging van 10% t.o.v. 2019;
 - Een vermindering van het absolute aantal gereden kilometers met (lease)auto's. Uitgezonderd hiervan zijn de direct met de dienstverlening samenhangende kilometers zoals bijv. voor APK steekproeven en bedrijvencontroles: daling van 15% in 2022.
 - Vastgestelde aanpak voor verduurzaming van de RDW keuringsstations: begin 2020;
 - Vermindering van energiegebruik in de RDW kantoren door energiebewust gedrag van medewerkers: vermindering van 10% in 2022;
 - Afvalvermindering en –recycling: 40% scheiding in 2022.
- De RDW streeft bij zowel Europese als meervoudig onderhandse aanbestedingen naar meer circulariteit: 25% in 2022;
- RDW meet bij medewerkers hoe het scoort op het gebied van goed werkgeverschap en voert beleid uit op gebied van duurzame inzetbaarheid;
- Medewerkers zijn op de hoogte van de RDW inspanningen op het gebied van Maatschappelijke betrokkenheid en nemen zelf initiatief;
- Het bewustzijn van MVO is met 40% toegenomen. Dit toegenomen bewustzijn van het belang van MVO bij medewerkers en duurzame verandering van gedrag is de belangrijkste factor in de reductie van het energiegebruik en de CO2 uitstoot van de RDW. Het bewustzijn meten we o.a. via het Medewerkers Onderzoek.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Doel programma.....	6
	2.1 Duurzaamheid en organisatievisie	
	2.2 Behaalde resultaten	
	2.3 MVO Kosten en baten	
3	Beschrijving resultaat	7
4	Raakvlakken	8
5	Strategie	8
6	Projecten/Maatregelen	9
	6.1 Kantoren en keuringsstations	
	6.2 Verduurzaming ICT	
	6.3 Mobiliteit	
	6.3.1 Elektrische lease auto's	
	6.3.2 Stijging aandeel OV-kilometers	
	6.3.3 Zuiniger en veiliger rijgedrag	
	6.3.4 Vermindering huurauto's	
	6.3.5 Uitbreiding videoconferencing	
	6.3.6 Faciliteren carpoolen	
	6.3.7 Stimulering fietsgebruik	
7.	Afvalmanagement	13
8.	Duurzaam inkopen	14
9.	Goed werkgeverschap	15
	9.1 Duurzame inzetbaarheid	
	9.2 Participatiebanen	
	9.3 Medewerker Onderzoek	
10.	Communicatie	16
11.	Externe samenwerking.....	16
12.	Organisatie	19

Bijlagen

1 Inleiding

Als maatschappelijke organisatie vindt de RDW het belangrijk om bij te dragen aan een leefbare wereld. De RDW speelt als eigenaar en gebruiker van gebouwen en voertuigen, als werkgever, als inkoper en als partner in mobiliteit een rol. Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) behoort daarom tot de missie van de RDW. Hieraan wordt inhoud gegeven door duurzaam inkopen, maatschappelijke betrokkenheid, verkleinen van de CO₂-voetafdruk en goed werkgeverschap.

Bovendien is in de huidige maatschappij alles wat we doen transparant. De RDW als publieke dienstverlener streeft naar een goed imago en voor de continuïteit is het behouden daarvan een essentiële randvoorwaarde. Twijfels over, of kritiek op integriteit en ethisch handelen van de RDW kunnen serieuze schade toebrengen aan ons imago van een (betrouwbare) Partner in Mobiliteit. Duurzaamheid en maatschappelijke verantwoordelijkheid spelen daar een belangrijke rol bij. Tenslotte hebben we in Nederland een Klimaatakkoord en een Klimaatwet waarmee we in 2050 een CO₂-vermindering nastreven van 95% t.o.v. 1990, CO₂-neutrale energie in 2050 en een tussentijdse reductie van 49% CO₂-uitstoot in 2030.

De RDW staat aan het begin van een derde programmaperiode om uitvoering te geven aan Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Om uitvoering te geven aan het programmaplan MVO had de RDW tot januari 2018 een programmamanager. Om het onderwerp meer de verantwoordelijkheid van de lijn te laten zijn, is er voor gekozen om voor de nieuwe programmaperiode geen programmamanager aan te stellen. En dit de rol te laten zijn van het hoofd FB als lid van het MT RDW.

MVO richtte zich de afgelopen jaren vooral op de RDW-bedrijfsvoering door bijvoorbeeld het terugbrengen van zijn eigen milieu-impact en het zijn van een goede werkgever. In de periode 2019-2022 zal de RDW doorgaan om MVO in de bedrijfsvoering aan de hand van in dit plan genoemde, nieuwe doelen naar een hoger plan te tillen, als uitwerking van de RDW strategie 2017-2021. De RDW kan daarnaast ook vanuit haar rol als partner in mobiliteit een rol spelen in het verduurzamen van het wegverkeer in Nederland. Dat valt echter buiten de scope van dit programmaplan. Aangezien we een voorbeeldrol hebben, zullen we zelf ook moeten doen wat we uitdragen. Als we bijvoorbeeld ambassadeur zijn van de "Beste band" rijden we daar zelf met onze lease-auto's ook mee. En zo komt verduurzaming van autoverkeer ook terug in elektrificatie van onze eigen leasevloot.

Triple transitie opgave

Waar hebben we als RDW mee te maken. Allereerst met de zogenoemde **klimaatopgave** die voortkomt uit klimaatakkoord COP21 (Parijs, 2015). Deze opgave impliceert de uitstoot van broeikasgassen met 49% te beperken in 2030 ten opzichte van 1990. Direct in het verlengde hiervan ligt de tweede opgave, de **energietransitie**, die vraagt om de beweging van fossiele energiebronnen (gas en olie) naar duurzame energiebronnen (onder andere zonne- en windenergie). De opgave is 16% duurzame energie in 2023; in 2050 moet de energievoorziening bijna helemaal duurzaam zijn. De energietransitie heeft recent aan kracht, urgentie en snelheid gewonnen door uitspraken in het kader van het debat over de onmiddellijke en omvangrijke reductie van gas uit Groningen. Tot slot impliceert het streven naar een **circulaire economie** (CE), beleid dat ingezet is door het Kabinet Rutte II, het realiseren van substantieel minder gebruik van materialen: 50% in 2030 en 100% in 2050.

Na evaluatie van het vorige programmaplan blijken we veel van de doelstellingen te hebben behaald. We zijn goed op weg, maar er is meer nodig om de overkoepelende doelstelling, dat we bijvoorbeeld in 2025 klimaat neutraal reizen, te gaan halen. Of om de gewenste verkleining van onze footprint te kunnen behalen. Daarvoor zijn meer inspanningen door onder meer de divisies voor nodig. Welke inspanningen zijn dat en hoe krijgen we die voor elkaar? Daar gaat dit nieuwe programmaplan over.

2 Doel programma

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen wordt gedefinieerd als “proces waarin een onderneming sociaal-maatschappelijke ambities heeft en bijbehorende prestaties levert, die verder gaan dan wat de overheid eist.” MVO is daarmee een enorm breed begrip. Over het algemeen worden drie elementen onderscheiden: People (mensen binnen en buiten de organisatie), Planet (het (leef)milieu) en Profit (het creëren van waarde binnen en buiten de organisatie.). Het belang van de verschillende MVO thema's verschilt per organisatie en maatschappij. De RDW kiest ervoor om in dit MVO-programma vooral invulling te geven aan de thema's die dicht bij de primaire processen en bedrijfsvoering zelf liggen.

2.1 Duurzaamheid en organisatievisie

De RDW wil de autoriteit op het gebied van toelaten (voertuigen), registratie, informatie en document-uitgifte (o.a. rij- en kentekenbewijzen) zijn en kenmerkt zich door kwaliteit, kennis en kunde. Alleen vanuit deze positionering kan de RDW als goede uitvoeringsorganisatie zijn taken effectief uitvoeren en overheid en klanten optimaal adviseren en ondersteunen.

Mobiliteit is sterk in beweging. Oorspronkelijk was de RDW er voor het wegverkeer. Inmiddels is dat uitgebreid naar mobiliteit, waarmee ook parkeren, tol, identificatie en andere activiteiten kunnen worden uitgevoerd. De RDW registreert en beheert gegevens uit de zogenoemde voertuig- en rijbewijscyclus, borgt de beschikbaarheid en kwaliteit daarvan en legt verantwoording af over het gebruik van deze gegevens. Daarnaast heeft o.a. het te maken met de transitie van fossiele brandstoffen naar alternatieven, voertuiggebruik i.p.v. -bezit, 'slimme' voertuigen, zelfdenkende en -sturende auto's en big data. RDW kan het in de complexe en sterk veranderende omgeving niet alleen en zoekt nadrukkelijk naar allianties met nieuwe bestaande en nieuwe partners. Deze veranderingen vragen ook het werven van nieuw talent en ontwikkeling van de huidige medewerkers. De duurzaamheidsambitie van de RDW is dat alle RDW-ers vanaf 2025 CO2-neutraal reizen en dat de gehele organisatie klimaatneutraal vanaf 2030.

Missie: de RDW staat voor veiligheid, duurzaamheid en rechtszekerheid in mobiliteit.

Visie: RDW investeert in vernieuwing vanuit continuïteit, verleent toegesneden diensten en werkt samen in ketens.

Kernwaarden: betrouwbaar, dienstbaar, wendbaar.

Gewaagd doel: iedereen veilig en vertrouwd op weg.

Kernkwaliteiten: excellente dienstverlening, professioneel, ketensamenwerking, slagvaardig.

2.2 Behaalde resultaten

Het doel van het MVO-programma 2015-2017 was om dit onderwerp binnen de RDW-bedrijfsvoering verder te ontwikkelen en een rolbepaling te doen op MVO-onderwerpen, die te maken hebben met het wegverkeer in Nederland. Nagenoeg alle beschreven doelen zijn behaald (zie bijlage 1). De meeste aandacht ging het afgelopen jaren uit naar het verlagen van het energieverbruik en de CO2-uitstoot van de RDW-organisatie. Om te meten hoever de RDW is met haar doelen rondom CO2 en energie wordt jaarlijks een CO2-footprint rapportage gemaakt. Deze CO2-footprint rapportage laat zien dat de totale CO2 footprint van de RDW na jaren van stijging nu dalende is, door dalend energieverbruik. Dat is behaald door renovatie van de locatie Veendam (energielabel A+) en verbouwing van de locaties Groningen en Zoetermeer (energielabel A). Daarnaast zijn er pilots geweest bij twee keuringsstations (Zwolle en Schiedam) die een verlaging tot 20% van de CO2-uitstoot laten zien. Sinds 2011 doet de RDW mee aan het Lean & Green programma van Connekt. Doel hiervan is om de CO2-uitstoot van onze mobiliteit terug te dringen. Door o.a. in te zetten op video-vergaderen, NS-businesscards, car-poolen en zuinige en elektrische leaseauto's is er maar liefst 21,9% CO2-reductie per gereden kilometer gerealiseerd. De RDW verdiende daarmee de Lean & Green Star Award.

Het streven is dat in 2020 zo'n 100 leaserijders zijn over gestapt op een volledig elektrische auto. Eind 2017 waren dat er 14, medio 2018 waren dat er 38 en inmiddels is het aantal van 100 elektrische auto's reeds bereikt en staan er nog zo'n 30 auto's in bestelling. We liggen daarmee dus op koers. De nieuwe ruimtes voor video conferencing zijn gerealiseerd en plaatsing van zonnepanelen bij de keuringsstations en het aanbrengen van ledverlichting is gestart. Inmiddels kopen we 90% in op basis van de criteria voor duurzaam inkopen. En wordt er bij alle inkopen boven de 50K minimaal voldaan aan één duurzaamheids criterium. In het kader van goed werkgeverschap hield de RDW in 2015 een MTO. Aan het strategisch HR-beleid wordt gewerkt en dat leidt de komende periode onder meer tot een aanpak voor duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Behaalde resultaten zijn de inzet van SPP, gedegen organisatie van de Arbo, ontwikkelingsprogramma voor leidinggevenden en het creëren van participatiebanen. De rolbepaling van het primaire proces op het gebied van zuinige en schone voertuigen is deels tot uiting gekomen in de nieuwe missie, visie en strategie. De communicatie over het MVO-beleid heeft geen structureel karakter gehad en daardoor niet ten volle benut.

Hoewel er veel is bereikt, blijft er genoeg over om na te streven. De beweging is echter ingezet en zal worden doorgetrokken gedurende de nieuwe programmaperiode. Met continuering van bestaande projecten en maatregelen en nieuwe initiatieven. Om op die manier gezamenlijk de duurzaamheidsdoelen te behalen. Bij de maatregelen ligt de nadruk vooral op terugdringing van onze CO2-uitstoot. Dat is echter maar één onderdeel van MVO.

2.3 MVO Kosten en baten

Voor MVO-maatregelen/projecten is geen apart budget. Daarom zal er per uit te voeren project/maatregel een business case worden opgesteld. Met daarin de kosten en (maatschappelijke) baten. In de onderhoudsbegrotingen wordt rekening worden gehouden met verduurzamingsmaatregelen zoals plaatsing zonnepanelen, LED-verlichting en isolatie. HR zal voor de duurzame inzetbaarheid aangeven welke middelen nodig zijn. Bij duurzaam inkopen dient rekening te worden gehouden met stijging van de kosten. 'Groene producten en diensten' zijn over het algemeen duurder. Dat kan enigszins worden gecompenseerd door sturen op het gebruik daarvan.

2.4 Rollen en verantwoordelijkheden

Verantwoordelijkheid voor en sturing op de uitvoering van het programmaplan MVO ligt bij het MT RDW. De stafafdelingen adviseren, ondersteunen en initiëren vanuit de specifieke expertise. En rapporteren daarover via hun eigen rapportage lijn aan het MT RDW. FB doet dat over de meeste onderwerpen uit het programmaplan, maar zal bijvoorbeeld aan HR overlaten om te rapporteren over duurzame inzetbaarheid of participatiebanen. De divisies nemen de afgeleide doelen van het programmaplan zelf op in hun A3. Bij de uitvoering daarvan kunnen zij een beroep doen op de staven. Als T&B bijvoorbeeld de keuringsstations wil verduurzamen, kan aan FB worden gevraagd om daar een voorstel (business case) voor te maken. Om dat vervolgens na akkoord ook te laten uitvoeren door FB.

3 Beschrijving resultaat

In het MVO-programma 2019-2022 zal naast de eerdere thema's CO2 en energie, duurzaam inkopen, goed werkgeverschap ook afvalrecycling aan bod komen. Aan het eind van 2022 zullen de volgende resultaten behaald zijn:

- De CO2-uitstoot van de RDW is opnieuw gereduceerd door:
 - Lagere uitstoot per vervoerskilometer van RDW-medewerkers: 10% t.o.v. 2019;
 - Een toename van het aandeel zakelijke OV-kilometers in de totale hoeveelheid zakelijke kilometers: stijging van 10% t.o.v. 2019;

- Een vermindering van het absolute aantal gereden kilometers met (lease)auto's. Uitgezonderd hiervan zijn de direct met de dienstverlening samenhangende kilometers zoals bijv. voor APK steekproeven en bedrijvencontroles: daling van 15% in 2022.
- Vastgestelde aanpak voor verduurzaming van de RDW keuringsstations: begin 2020;
- Vermindering van energiegebruik in de RDW kantoren door energiebewust gedrag van medewerkers: vermindering van 10% in 2022;
- Afvalvermindering en –recycling: 40% scheiding in 2021.
- De RDW streeft bij zowel Europese als meervoudig onderhandse aanbestedingen naar meer circulariteit: 25% in 2022;
- RDW meet bij medewerkers hoe het scoort op het gebied van goed werkgeverschap en voert beleid uit op gebied van duurzame inzetbaarheid;
- Medewerkers zijn op de hoogte van de RDW inspanningen op het gebied van Maatschappelijke betrokkenheid en nemen zelf initiatief;
- Het bewustzijn van MVO is met 40% toegenomen. Dit toegenomen bewustzijn van het belang van MVO bij medewerkers en duurzame verandering van gedrag is de belangrijkste factor in de reductie van het energiegebruik en de CO2 uitstoot van de RDW. Het bewustzijn kan o.a. worden gemeten via het Medewerkers Onderzoek.

Ieder half jaar zal door FB worden gemonitord, gerapporteerd aan het MT RDW en eventueel bijgesteld dan wel geïntensiveerd. Voor duurzaam inkopen en duurzame inzetbaarheid hanteren respectievelijk F&C en HR hun eigen rapportagelijnen.

4 Raakvlakken

Het MVO-programma is een RDW-breed programma, dat verschillende onderdelen uit de organisatie raakt en raakvlakken heeft met bestaand beleid en beleid dat gelijktijdig wordt ontwikkeld. Zo dient het aan te sluiten bij de in 2017 vastgestelde strategische visie van de RDW. Het mobiliteitsplan 2020 maakt deel uit van het MVO-programma en voor duurzaam inkopen moet rekening worden gehouden met bestaand RDW inkoopbeleid. Monitoring en afstemming blijven gewenst. In de HR strategie wordt onder meer wordt gesproken over duurzame inzetbaarheid van personeel.

5 Strategie

Het werken aan MVO is geen vanzelfsprekendheid binnen de organisatie. Maar al te vaak blijft het bij centraal gemaakte afspraken die lang niet altijd worden uitgevoerd. Om daarin verandering te brengen en op koers te blijven voor onze doelstellingen en de vrijblijvendheid eraf te halen, zal de strategie meer opschuiven van verleiden naar opleggen en handhaven. Alleen dan kan het MVO-programma blijvend effect hebben. MVO-kansen liggen er de komende jaren in de ontwikkelingen bij de verschillende divisies (bijv. nieuwe testbaan en verandering keuringsstations). Daar kunnen en moeten we ook het grootste verschil gaan maken om klimaat neutraler te kunnen worden.

Een organisatie met de kenmerken als RDW (meer dan 1.000 medewerkers, lange werkverbanden, non profit) moet je niet in één keer mee willen nemen in een grootschalige verandering op het gebied van MVO. Reden om te starten met zogenoemde small wins: kleine initiatieven die matchen met bestaande systemen. En waarvan het beter is om deze eerst 'onder de radar' te starten om ze levensvatbaarder te maken. Dat doen we door de volgende activiteiten:

- Energizing: idee moet energie geven om er aan deel te nemen;
- Logic of attraction: zorgen dat je erbij wil horen;
- Olievlekwerking; van klein naar groot en beginnen bij de positivo's;
- Verbinden: zowel initiatieven als mensen met elkaar verbinden;

- Robuustheid initiatieven: het moet er staan en tegen een 'stootje' kunnen.

Maar er gebeurt niks als we niet gewoon doen wat we afspreken en elkaar aanspreken als we het niet doen. Voor het nemen van maatregelen in kader van de wet Milieubeheer is het gewoon onze plicht. Daarom zullen er ook maatregelen opgelegd en vervolgens gehandhaafd moeten worden. Reden om deze onderdeel te laten blijven van rapportage aan het MT RDW.

6 Projecten/maatregelen

Vooraf gebouwen en mobiliteit vragen veel energie. Fossiele energie is niet onuitputtelijk en kost geld. Bovendien heeft het verbruik van fossiele energie invloed op het klimaat door de uitstoot van broeikasgassen zoals CO₂. De RDW heeft daarom de doelstelling om haar verbruik van fossiele energie en haar CO₂ footprint te verlagen. In de programmaperiode 2015-2017 werd gestreefd naar een reductie van de CO₂-footprint van 7% per jaar. Dit is behaald door reductie in gasverbruik, verduurzaming elektriciteitsvoorziening voor gebouwen- en keuringsstations en reductie van gemiddelde CO₂-uitstoot per gereisde zakelijke kilometer. Om een zelfde reductie in de nieuwe programmaperiode te kunnen behalen, zal naast investeren in technische mogelijkheden worden gewerkt aan zogenoemde BREAMM-normen:

- beleid voor minimalisering energieverbruik en energiezuinigheid;
- promotie/campagne energiebewustheid;
- Inrichting monitoring verbruikscijfers.

6.1 Kantoren en Keuringsstations

De CO₂-footprint van kantoren en keuringsstations samen zorgen voor meer dan de helft van de totale CO₂-footprint van de RDW. Tussen kantoren en keuringsstations bestaan grote verschillen. Zeker nu onze kantoren na verbouwing en renovatie energielabel A (plus) hebben en het energieverbruik daarmee ruim 25% is gedaald. De winst is nu verder te behalen bij de keuringsstations waarvan het merendeel gebouwd is in de jaren 70. Het Activiteitenbesluit milieubeheer verplicht bedrijven en instellingen (inrichtingen) om energie te besparen. In 2019 verandert deze regelgeving. Naast de bestaande energiebesparingsplicht komt er een informatieplicht voor bedrijven en instellingen die vanaf 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m³ aardgas (equivalent) per jaar verbruiken. Als uitgangspunt geldt de Erkende Maatregelenlijst energiebesparing (EML). Deze bevat energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van vijf jaar of minder. De erkende maatregelen kunnen bestaan uit doelmatige werking van machines, installaties en apparaten tot energiebeheer en afstelling van koeling, ventilatie en verwarming. In overleg met T&B zal in Q3 2019 een onderzoek worden opgeleverd waaruit blijkt welke mate van aanpassing tot welk effect leidt. Variërend van minimale tot maximale aanpassing. Tezamen met de analyse van T&B naar de noodzaak in spreiding en vestiging van de keuringstations kan dan worden bezien wat de beste keuzes zijn per locatie. Streven is beide onderzoeken in Q4 2019 afgerond te hebben.

6.1.1 Zonnepanelen, windenergie op RDW-gebouwen

Na een nieuwe aanbesteding van het Rijk waaraan de RDW heeft deelgenomen, maken wij niet langer gebruik van energieleverancier Delta, die per opgewekte kWh een grotere CO₂-uitstoot heeft dan andere energiemaatschappijen. En is compensatie door aankoop van Certificaten van Oorsprong (vooral uit Noorwegen) niet langer noodzakelijk. Eneco, Engie, Greenchoice en Nuon hebben de aanbesteding gewonnen om de komende jaren groene stroom te leveren aan de hele Rijksoverheid. Het gaat om ongeveer 1.000 gigawattuur elektriciteit per jaar over de jaren 2018 tot en met 2022, verdeeld over bijna 6.500 aansluitingen. De stroom wordt geleverd inclusief certificaten (garanties van oorsprong). Een derde deel van de stroom komt van Nederlandse wind- of zonne-energie, het overige deel uit een aantal Europese landen. Op de langere termijn wil het Rijk alleen elektriciteit kopen die in Nederland zelf duurzaam is opgewekt, zo veel mogelijk op rijksground. De eerstkomende jaren is dat nog niet haalbaar. De jaren 2018-2022 zijn daarom een overgangperiode. Een deel van de groene stroom mag uit Europese landen komen, ongeveer 30 procent moet uit Nederland komen. Zo levert het Rijk (lees: RDW) ook een bijdrage aan het opwekken van duurzame energie in Nederland.

Halverwege 2013 is een (financiële) business case opgeleverd voor alternatieve energiebronnen voor de RDW. In het onderzoek zijn mini-windturbines en zonnepanelen (PV-systemen) onderzocht. Voor mini-windturbines was toen geen rendabele business case te maken. Vanwege de ligging van gebouwen van de RDW was er maar in enkele gevallen een geschikte locatie beschikbaar. Door de voortschrijdende ontwikkelingen is het de moeite waard op opnieuw de mogelijkheden van eigen opwekking te onderzoeken. Wellicht in combinatie met de bouw van de nieuwe testbaan.

6.1.2 Vermindering gasverbruik Keuringsstation

Het gasverbruik van de Keuringsstations laat een stijgende trend zien, maar het gasverbruik, gecompenseerd naar graaddagen fluctueert sterk. Vooral opvallend is dat er grote verschillen in gasverbruik zijn per keuringsstation. Ook wanneer gekeken wordt naar het gecorrigeerd gasverbruik per m² vloeroppervlakte blijven grote verschillen bestaan. Via energiemonitoring wordt in beeld gebracht wat de oorzaak van de stijging in het verbruik is en welke verschillen er zijn. Vervolgens wordt per keuringsstation bepaald welke maatregelen genomen kunnen worden. Deze hangen uiteraard af van de al dan niet aanwezige terugverdienperiode. Mogelijke maatregelen kunnen zijn:

- Warmte-koude opslag;
- Isolatie keuringsstation;
- Alternatieve manieren van verwarmen;
- Stimuleren motivatie medewerkers;
- Inzet van tochtsluizen.

6.1.3 Vermindering gasverbruik kantoren

Door renovatie, verbouwing en inregelen klimaatinstallaties is de daling van het gasverbruik stevig ingezet (25%). Verdere daling door technische maatregelen zullen worden onderzocht. Meer effect zal nu door gedragsverandering behaald moeten worden. Dat doen we door mensen bewust te maken van hun eigen gedrag en invloed via communicatie (instellen thermostaat, sluiten van deuren, e.d.).

6.2 Verduurzaming Informatie- en communicatie technologie

Verduurzaming is een zeer actueel thema voor automatisering en telecommunicatie. ICT is een risicosector als het gaat om de arbeidsomstandigheden en de beschikbaarheid en herkomst van grondstoffen. Via onder andere de datacenterhardware-aanbestedingen van het Rijk (ROAD) wordt gewerkt aan een impactvolle toepassing van Internationale Sociale Voorwaarden. Daarnaast wordt er conform de Europese Energy Efficiencyrichtlijn ingezet op het inkoop van diensten en leveringen met een hoge energie-efficiency. De verplichtingen die voortvloeien uit deze richtlijn zijn verwerkt in de milieucriteria-documenten en betreffen onder andere de bepaling dat personal computers (desktops en laptops) en servers gelijk of beter presteren dan de best presterende producten volgens de energie-efficiencybenchmark (Ecodesign). Daarnaast is er in toenemende mate aandacht voor circulariteit van de ICT. Het Rijk werkt aan een aanpak om al haar ICT hardware voor een tweede levensduur aan te bieden. Op dit moment doet de RDW nog niet mee aan hergebruik van ICT hardware i.v.m. security. Toch verdient het de aanbeveling om te onderzoeken of daar een oplossing voor gevonden kan worden.

De compensatie van energieverbruik door datacentra hebben we niet inzichtelijk. Ons nieuwste datacenter (Westpoort) heeft EUE van 1,35. Dit is erg goed. De ideale waarde is 1 waarbij precies alle energie die een datacenter verbruikt opgaat aan IT-apparatuur, zoals de servers, switches, storage en dergelijke. Met een waarde van 1,5 wordt een datacenter als zuinig gezien en waarden boven 2,0 worden inefficiënt bevonden. (bron: <https://computerworld.nl/consumerization/76031-wat-is-pue>). Er zijn geen extra maatregelen gepland om de energieconsumptie van datacenters verder te verlagen. De aanname is dat we al een zeer ambitieus niveau hebben bereikt en het verder verbeteren kostbaar zal zijn (80-20 regel). Slim omgaan met energie blijft een aandachtspunt. In bijvoorbeeld de nieuwe virtualisatietechnieken worden servers energie-efficiënt aan/uitgezet. Deze ontwikkeling zal zich doorzetten. Virtualisatie zorgt ook voor beperking van over dimensionering en systeemoptimalisatie. Dit passen we breed toe.

6.3 Mobiliteit

Mobiliteit zorgt voor ruim 30% van de totale CO₂-footprint van de RDW, en levert daarmee na het energieverbruik van de RDW gebouwen de grootste bijdrage aan de CO₂-footprint. Voor mobiliteit heeft de RDW een eigen Mobiliteitsplan 2020, dat deel uitmaakt van het totale MVO-programma. Onderstaand de belangrijkste maatregelen uit dat Mobiliteitsplan 2020.

6.3.1 Elektrische leaseauto's

De RDW heeft als strategisch doel geformuleerd "in 2025 reizen alle RDW-ers CO₂-neutraal". Vanuit dit perspectief heeft de RDW besloten volledig elektrische auto's per 1-1-2017 toe te laten in de RDW Bedrijfsautoregeling. In het verlengde van dit besluit is de doelstelling bepaald dat in 2020 minimaal 100 FEV's als bedrijfsvoertuig zijn ingezet. Gezien de op dit moment rijdende FEV's (100 stuks) en de bestellingen met geplande afleverdatum in 2019, zal deze doelstelling al in 2019 ruim gehaald worden. In april 2019 heeft het MT RDW besloten, dat de volledig elektrische auto's (FEV's) als leaseauto met ingang van 2025 verplicht is. In 2019 wordt de laadcapaciteit bij alle RDW-locaties fors uitgebreid en daarmee in lijn gebracht met de stijging van het aantal elektrische auto's.

6.3.2 Stijging aandeel OV-kilometers

Het aandeel OV-kilometers in het totaal aantal zakelijk gereisde kilometers bij de RDW is de laatste jaren gestegen. Verdere stijging zal worden bereikt door een aantal (nieuwe) maatregelen). Doel is om het aantal OV-kilometers 10% uit te laten maken van het totaal aantal zakelijke kilometers.

Platform Overige vervoersmodaliteiten

Om te kunnen voldoen aan de doelstelling van klimaatneutraal reizen voor alle medewerkers in 2025, moeten er tijdig stappen worden gezet. Eén van die stappen is het faciliteren van anders reizen. Hiervoor starten we half 2019 met een zogenoemd mobiliteitsplein, waarmee de volgende zaken rondom mobiliteit worden gefaciliteerd:

- Huurauto's;
- Mobiliteitskaart voor zakelijke OV reizen (NS-Business Card);
- OV abonnementen voor woon-werkverkeer;
- Straatparkeren via een app en parkeren in Qpark parkeergarages.
- Een carpoolplanbord;
- (elektrische) poolauto's te reserveren via het platform;
- App voor reisadvies, boeken van huur- en poolauto's etc;
- Reserveren, ontsluiten en starten van de poolauto met de app;
- Managementinformatie via het platform om beleid te kunnen maken op de juiste, accurate informatie over mobiliteit binnen de RDW;

Stimuleren werk- en vergaderlocaties dichtbij OV

Bij het plannen en boeken van vergaderaccommodaties zoeken we regelmatig naar locaties die goed met het OV bereikbaar zijn. Dat kan dat nog veel beter door gebruik te maken van de adviezen die de intermediair voor het boeken van vergaderaccommodaties geeft.

Pendeldienst OV

Om medewerkers en bezoekers nog meer te stimuleren om van het OV gebruik te maken, zullen er verschillende proeven worden gedaan met pendeldiensten. Bij slecht weer of onvoldoende aansluiting in het OV kunnen mensen worden opgehaald met een elektrische auto van de RDW. De chauffeur is iemand in een participatiebaan. Zo bereiken we in het kader van MVO een dubbel doel: CO₂-reductie en een bijdrage aan duurzaam personeelsbeleid. Wanneer de proeven slagen, kan deze pendeldienst ook worden ingezet bij andere RDW-locaties. Bijvoorbeeld tussen Veendam en station Assen om er zo voor te zorgen dat mensen hun (lease)auto laten staan als zij naar bijvoorbeeld Zoetermeer moeten.

6.3.3 Zuiniger en veiliger rijgedrag

Het brandstofverbruik wordt in belangrijke mate bepaald door de manier waarop automobilisten rijden. Door net een beetje anders te rijden kan tot wel 20% op het brandstofverbruik bespaard worden. Met een besparing op het brandstofverbruik wordt ook de CO₂-uitstoot teruggebracht. In de afgelopen periode heeft RDW die doelstelling behaald en kreeg het daarvoor de Lean and Green award. Het is nu

belangrijk om dit te continueren door er constant aandacht voor te vragen en medewerkers te belonen. En dat te monitoren via de Lean and Green-rapportage.

Verhoging van het aantal actieve deelnemers aan het programma e-driver

E-Driver is gebaseerd op wetenschappelijke inzichten over beïnvloeding en onbewuste gedragssturing. Door de invoering van e-Driver binnen de RDW is er bij leaserijders een brandstofbesparing van 8% en een schadelastreductie van 20% gerealiseerd. Een deel van de leaserijders heeft de e-Driver module volledig afgerond. Door hieraan aandacht te blijven besteden en autorijders te stimuleren en te belonen, zal dit worden gecontinueerd en zal het aantal actieve deelnemers ook stijgen.

6.3.4 Vermindering huurauto's

In de afgelopen periode is het aantal kilometers met huurauto's sterk verhoogd. Het gebruik van huurauto's kost geld. Daarnaast wordt bij huurauto's met een CO2 referentiewaarde gerekend die hoger ligt dan de gemiddelde uitstoot van het leasewagenpark, omdat de werkelijke uitstoot niet inzichtelijk is. Vanwege beide redenen is het daarom goed om naar alternatieven te zoeken. Een van die initiatieven is het gebruik van elektrische poolauto's. De planning is dat deze medio 2019 beschikbaar komen.

6.3.5 Uitbreiding videoconferencing

Inmiddels hebben Veendam, Groningen, Zwolle en Zoetermeer een nieuwe videoruimte erbij gekregen genaamd Brussel. Na drie maanden was het gebruik daarvan al op dezelfde hoogte als die van de bestaande Seoul- en Detroit-ruimte. En leveren we daarmee een nog grotere bijdrage aan de CO2-reductie doordat opnieuw minder medewerkers kiezen voor de auto. Inmiddels werken we binnen de RDW ook met andere videoverbindingen (o.a. Microsoft Service Hub, CTouch) en zijn er nieuwe werkvormen zoals Agile. Intern onderzoek levert op dat er behoefte is aan integratie van de verschillende videotoeepassingen en het kunnen gebruiken van videoverbindingen in andere ruimten dan alleen de videoruimten. De volgende maatregelen zullen daarom worden uitgevoerd:

1. integratie met de videoconferencing van de windows surface hubs en CTouch-schermen;
2. uitbreiding videovergaderfaciliteiten in meer vergaderzalen;
3. uitfaseren van de afgeschreven Detroit-videoruimten;
4. integratiemogelijkheden met het huidige nieuwe video systeem verkennen (o.a. inbellen op een video overleg);
5. met 'buitenwereld' video-overleggen kunnen voeren.

6.3.6 Faciliteren carpoolen

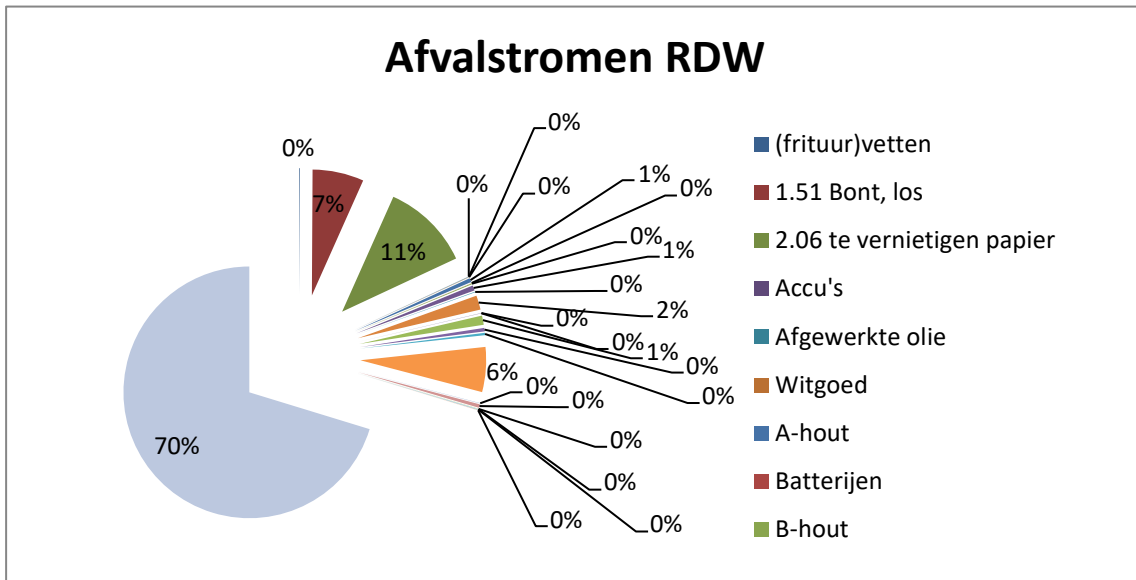
RDW-medewerkers doen aan carpoolen naar vergaderingen, cursussen of bijeenkomsten. Carpoolen draagt bij aan reductie van kosten en CO2-uitstoot, doordat vervoerskilometers worden vermeden. Daarnaast heeft het ook een sociaal aspect: bevordering van communicatie en contact tussen medewerkers. Vaak ontdekken collega's echter pas op de locatie dat een andere collega dezelfde reis heeft gemaakt waardoor carpoolen tot de mogelijkheden had behoord. Om carpoolen actief te stimuleren is facilitering van het samenbrengen van vraag en aanbod, registratie en goed communicatie hierover noodzakelijk. Hiervoor wordt een carpoolplanbord gelanceerd.

6.3.7 Stimuleren fietsgebruik

Om de auto vaker te laten staan en vitaliteit van medewerkers te bevorderen, zet de RDW in op meer gebruik van de fiets. Mogelijkheden hiervoor zijn bijvoorbeeld via gerichte fietsstimuleringsacties zoals "Met de fiets werkt het beter." In Zoetermeer zijn in 2019 de douchevoorzieningen voor fietsers verbeterd en voor Veendam wordt onderzocht of dat daar ook mogelijk is. Andere fietsmaatregelen zijn nog: meedoen aan fietsacties (rij2op5, op de fiets werkt beter), reparatieservice voor fietsers, renteloze lening aanschaf of uitleen e-bike of speed pedelec.

7 Afvalmanagement

Gezien het percentage restafval (ruim 70%) is er met afvalscheiding nog veel te behalen door de RDW. Reden om daarmee aan de slag te gaan door eerst te onderzoeken waar de meeste 'winst' te behalen valt en vervolgens de gewenste maatregelen door te voeren. Doel is om het percentage restafval met minimaal 30% te laten dalen door gescheiden inzameling, hergebruik en voorkomen van afval.

Afvalstromen			
(frituur)vetten	0,09%	Gruis	1,18%
1.51 Bont, los	6,59%	IJzer	0,45%
2.06 te vernietigen papier	11,37%	Kasten	0,30%
Accu's	0,01%	Kentekenplaten ter vernietiging	5,77%
Afgewerkte olie	0,05%	Kleding	0,04%
Witgoed	0,03%	Klein Chemisch Afval	0,45%
A-hout	0,51%	Oliehoudend afval	0,05%
Batterijen	0,02%	Spuitbussen	0,00%
B-hout	0,12%	Swill	0,09%
Bouw en sloop	0,66%	TL-lampen	0,03%
Computers	0,07%	Verwerking restafval	70,27%
Datadragers ter vernietiging	1,83%	Garageafval	0,01%
EPS piepschuim	0,02%		

Voorbeeldactiviteiten:

- Proef met zelfcompostering koffie-afval;
- Circulariteit (tweede leven overtollig meubilair);
- Gebruik Rijksmarktplaats om inventaris tweede leven te geven;
- Gebruik recyclebare koffiebekers en gebruik bekers terugdringen;
- Verwerking van bedrijfskleding in nieuwe kleding;
- Voorkomen afval door afspraken te maken over (verpakkings-)materialen met leveranciers.

FB komt uiterlijk in Q3 2019 met een aanpak om afval beter te gaan scheiden. Voor die tijd zullen een aantal pilots worden gestart.

8. Duurzaam inkopen

Maatschappelijk verantwoord inkopen past bij de duurzame ambities van de overheid. Het houdt in dat de overheid bij haar inkopen en aanbestedingen niet alleen let op de prijs maar ook op de effecten op mens en milieu. Naast prijs, kwaliteit en levertijd letten we daarbij ook op sociale- en milieuaspecten om zo als de RDW ook effect te hebben op het gedrag van zijn toeleveranciers. Maatschappelijk Verantwoord Inkopen – voorheen ook duurzaam inkopen genoemd – betekent dat er bij de inkoop van diensten en goederen in alle fasen van het inkoopproces rekening wordt gehouden met de sociale, ecologische en economische dimensies van duurzaamheid. Om zo met inkoop een bijdrage te leveren aan het verbeteren van de kwaliteit en duurzaamheid van de gehele bedrijfsvoering. Bij duurzaam inkopen hanteren we de inkoopcriteria die voorgeschreven zijn door Pianoo (Expertisecentrum aanbesteden) van het Agentschap NL (voormalig Senter Novum, onderdeel van Ministerie van Economische Zaken). Deze criteria komen voort uit overleg tussen overheid en markt, en omvatten gekwantificeerde normen voor verschillende productgroepen.

De huidige inkoopstrategie voor MVI is gericht op het aanmoedigen en uitnodigen van leveranciers om zo duurzaam mogelijk te leveren. Daarbij past het toepassen van prestatiebelonende gunningscriteria waarmee leveranciers een gunningsvoordeel kunnen krijgen of inkooptechnieken als functioneel aanbesteden. Voor de reductie van CO₂ geldt bijvoorbeeld dat inkoop hieraan kan bijdragen door CO₂-arme producten in te kopen, maar ook het gebruik van de kantoren, het gedrag van medewerkers en bijvoorbeeld werkpleknormen dragen bij aan dit doel. De resultaatverantwoordelijkheid voor dit type doelen ligt dan ook niet bij de inkoop, maar bij de opdrachtgevers en kaderstellers voor de bedrijfsvoering.

Overige kantoofaciliteiten en diensten (kantoormeubilair, catering, bedrijfskleding)

Tot de kantoofaciliteiten en diensten behoort een divers aantal productgroepen, van de inkoop van kantoormeubilair tot drukwerk en papier. Naast sociale thema's als arbeidsparticipatie en social return is er binnen deze productgroepen veel aandacht voor biobased- en circulair inkopen. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van de eisen en wensen op deze thema's in de milieucriteriadocumenten en worden diverse experimenten en pilots uitgevoerd. Voor catering geldt dat er door het Rijk gewerkt wordt aan een geheel nieuwe opzet van het criteriadocument. De RDW kan voor de aanbesteding van de catering daaraan deelnemen.

De essentie van circulair inkopen is dat de inkopende partij borgt dat producten, onderdelen of grondstoffen aan het einde van de gebruiksfase of levensduur, met behoud van zoveel mogelijke waarde, opnieuw worden ingezet. Dit kan de inkopende partij doen door daar zelf regie op te organiseren (denk aan de rijksmarktplaats voor kantoormeubilair) en/of in samenspraak met de producent of verwerkende partij. Impactvolle productgroepen zijn: Energie, Bouw en onderhoud gebouwen, datacenter- en ICT-hardware, lease-auto's, catering, kantoorinrichting en bedrijfskleding. Waar mogelijk zal hiervoor zo veel mogelijk worden aangesloten bij de rijksaanbestedingen.

9. Goed werkgeverschap

Goed werkgeverschap en goed werknemerschap zijn essentiële thema's binnen de HR-Strategie. In de HR-strategie ligt een sterke focus op de duurzame inzetbaarheid van medewerkers (o.a. aandacht voor persoonlijke ontwikkeling, vitaliteit, werkbeleving en zingeving van alle medewerkers). De MVO-ambities rondom goed werkgeverschap sluiten dan ook goed aan bij de HR-strategie. Het lijnmanagement is verantwoordelijk voor de invulling van de eigen rol als onderdeel van de HR functie, en heeft een stimulerende rol om medewerkers en daarmee de organisatie te ontwikkelen, duurzame inzetbaar te houden en zorg te dragen voor veilige en gezonde arbeidsomstandigheden.

9.1 Duurzame inzetbaarheid

De wereld om ons heen verandert ingrijpend. Als RDW veranderen en bewegen we mee. Dit vraagt om een wendbare organisatie met daarin wendbare medewerkers die verantwoordelijkheid nemen voor de eigen inzetbaarheid. De visie van de RDW op duurzame inzetbaarheid van medewerkers gaat over het hebben van voldoende persoonlijke 'brandstof' voor nu en in de toekomst. Dat vraagt van managers en medewerkers om met een vooruitziende blik te investeren in de ontwikkeling van hun vak, loopbaan en vitaliteit. Zowel de organisatie als de individuele medewerker plukken daar de 'vruchten' van.

Uitgangspunten voor duurzame inzetbaarheid zijn:

- Iedere dag leren en jezelf (verder) ontwikkelen;
- Blijven reflecteren om zelfinzicht te vergroten;
- Voeren van de dialoog om de koppeling te houden tussen wat mensen beweegt en wat zij bijdragen;
- Het hebben van zin- en waardevolle taken voor arbeidsvreugde en werkplezier;
- Werken aan persoonlijke vitaliteit.

De RDW heeft voor haar managers en medewerker een groot aantal instrumenten om hierbij te ondersteunen. Eens per twee jaar krijgen medewerkers de kans deel te nemen aan een Preventief Medisch Onderzoek (PMO), waarin naast een health-check via de Work Ability Index (WAI) het werkvermogen van onze medewerkers wordt gemeten. Samen met vitaliteit en employability een belangrijk aspect om de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers te bevorderen. Onze ambitie is om deze Index elke twee jaar te zien stijgen en de komende jaren een inzetbaarheidspercentage te realiseren van minimaal 95%. Ons programma 'wendbare mens en organisatie', decentrale vitaliteitsgroepen, loopbaanbureau en workshops 'regie op eigen inzetbaarheid' zijn slechts een aantal voorbeelden waarmee we de inzetbaarheid proberen te bevorderen.

9.1 Participatiebanen

Met de inwerkingtreding van Banenafpraak (01-01-2015) en de Wet Quotum Arbeidsbeperkten (01-01-2018), heeft het kabinet er samen met de sociale partners voor gezorgd, dat er een verplichting ligt om het aantal mensen met een arbeidsbeperking te verhogen. De Banenafpraak richt zich op duurzame en langdurige inzet, terwijl het bij social return gaat om tijdelijk, projectgebonden inzet van de doelgroep. Dit vanwege de aanbestedingswetgeving die de koppeling aan een specifieke opdracht vereist.

De RDW zet zich al enkele jaren in voor het realiseren van banen voor medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt; participatiebanen. Met ingang van 1 januari 2018 heeft de RDW daartoe ook een verplichting. Het heeft zich tot doel gesteld om de arbeidsparticipatie van medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt te stimuleren. Zo is er budget en fte's gereserveerd voor de werving en begeleiding van deze doelgroep. Het bieden van werk aan deze doelgroep wordt vanzelfsprekend en de inzet van deze medewerkers is duurzaam.

9.2 Goed werkgeverschap criteria in Medewerker Onderzoek (MO)

In 2015 is op initiatief van HR een Medewerkers tevredenheidsonderzoek (MTO) gehouden. In 2019 zal een soortgelijk onderzoek plaatsvinden, maar nu onder de noemer Medewerkers Onderzoek (MO). In vergelijking met het eerdere tevredenheidsonderzoek zal de nadruk veel meer liggen op betrokkenheid en bevoegenheid van medewerkers. Dit zijn belangrijke graadmeters voor de mate waarin medewerkers met plezier werken en duurzaam inzetbaar zijn. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek kan het MVO programma, in samenwerking met HR, aandachtspunten formuleren. Het doel is om een goede werkgever te zijn, waarin goed werknemerschap wordt gestimuleerd.

10. Communicatie

Het MVO programma is een RDW-breed programma. Een aantal initiatieven en maatregelen raken alle RDW-medewerkers. Andere projecten raken alleen een bepaalde groep betrokkenen (leaserijders, keuringsstation medewerkers of inkopers). Om in de communicatie met de verscheidenheid aan initiatieven en doelgroepen om te gaan wordt per project/initiatief dat voortvloeit uit het programma-plan een apart communicatieplan samen met Communicatie opgesteld. Zoals eerder benoemd wil de RDW haar MVO-doelstellingen voor een groot deel bereiken door een gedragsverandering bij de medewerkers. Het doel van de MVO-communicatie is daarom om bewustzijn te creëren, te enthousiasmeren en te motiveren. Dit moet helpen bij de gedragsverandering. Daarnaast zal de communicatie over MVO richting de 'buitenwereld' worden geactualiseerd (rdw.nl) en geïntensiveerd.

Doelgroepen

In de communicatie onderscheiden we een aantal doelgroepen. Dit zijn:

- Raad van Toezicht
- Directie
- MT-RDW
- OR
- (Middel) management
- Medewerkers
- Externe stakeholders

Nieuwe e-learning module Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

We hadden al een mogelijkheid om online te leren over de MVO-initiatieven die je zelf kan nemen en die de RDW neemt. Deze was alleen nogal verouderd. Reden om de module compleet te vernieuwen. De nieuwe module geeft je tips en inspiratie om nog duurzamer te worden. Het gaat om energieverbruik, goed werkgeverschap, duurzaam inkopen en maatschappelijke betrokkenheid.

11. Externe samenwerking

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen doen we als organisatie zelf, maar zeker ook in samenwerking met andere partijen. Dat laatste om de doelstellingen breder uit te dragen, om kennisoverdracht en kennis te delen om samen grotere effecten te behalen.

In dit hoofdstuk wordt een opsomming gedaan van de partijen of samenwerkingsverbanden waar we als RDW in het kader van MVO bij betrokken zijn en waar we mogelijk bij aan zouden kunnen of willen sluiten.

11.1 Bereikbaar Haaglanden

Bereikbaar Haaglanden is een samenwerking van VNO-NCW West, Metropoolregio Rotterdam Den Haag, stichting Duurzaam Den Haag, EVO en TLN. Onderdeel van de samenwerking is de inzet van de Mobiliteitsmakelaar Haaglanden, de Mobiliteitsmakelaar Leiden / Alphen aan den Rijn en de makeelaar Logistiek. De RDW participeert sinds 2008 in dit samenwerkingsverband en vervult daarmee zijn

maatschappelijke rol als werkgever in de regio en is eveneens ambassadeur van Bereikbaar Haaglanden.

11.2 Groningen bereikbaar

RDW-ICT participeert in een samenwerkingsverband Groningen bereikbaar om de bereikbaarheid van de stad op orde te houden tijdens de verbouwing van de ringweg Zuid van Groningen. Het samenwerkingsverband waar de RDW aan deelneemt betreft de bedrijven die op het kantorenterrein rondom de Rozenburglaan zitten. Het doel is te komen tot acties waardoor de eigen werknemers minder vaak in de spits gebruik maken van de ringweg.

11.3 Lean and Green

Lean & Green Personal Mobility stimuleert CO₂-reductie bij werkgevers op het gebied van personen mobiliteit door hen uit te dagen met een ambitieuze doelstelling en te faciliteren met een netwerk van eensgezinde organisaties. Binnen het netwerk wisselen deelnemers met elkaar kennis en ervaring uit en nemen ze samen maatregelen om hun duurzaamheidsprestatie verder te brengen. Met Lean & Green Personal Mobility laten organisaties zien dat zij zich actief inspinnen om hun mobiliteitsproces duurzamer te maken. De RDW heeft in 2016 de Lean and Green award voor personal mobility behaald.

11.4 RBB

De Rijksbrede Benchmark Groep (RBB Groep) opgericht in 2002, is een initiatief van inmiddels 41 dienstverlenende organisaties in de publieke sector. De RBB Groep maakt zich sterk voor leren van elkaar, bij elkaar in de keuken kijken en het vergelijken van prestaties. De RBB Groep is uitgegroeid tot een netwerkorganisatie waar kennis en inzichten zo veel mogelijk worden gedeeld met het besef dat het niet alleen gaat om het bezitten van kennis maar ook om het kunnen beschikken over en delen van kennis. De partners van de RBB Groep streven naar continue verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening aan de burger en focussen daarbij op onderzoek, samen beter doen en verbinden. De RDW heeft zitting in de werkgroep MVO van de RDW.

11.5 ZBO netwerkgroep duurzaamheid/MVO

Begin 2019 was er een bestuurderstafel overleg over duurzaamheid/MVO. Hieruit is door een aantal ZBO's het initiatief gekomen om de krachten te bundelen rondom duurzaamheid/MVO te bundelen. Het gaat om kennis delen, inspiratiesessies, sprekers uitnodigen, bedrijven bezoeken en om gezamenlijke projecten te initiëren.

Initiatieven die er ook zijn en waar we als RDW nog aan kunnen deelnemen zijn:

11.6 Anders Reizen

Mobiliteit is verantwoordelijk voor 20% van de CO₂ uitstoot van Nederland. Alle werkgevers samen beïnvloeden meer dan 50% van alle autokilometers in Nederland. Om de klimaatdoelen van Parijs voor mobiliteit te behalen hebben VNO-NCW, Natuur en Milieu, Ministerie van I&M en NS de handen ineen geslagen en gestart met de coalitie Anders Reizen. Inmiddels zijn 41 grote Nederlandse bedrijven (ca. 300.000 werknemers) aangesloten met de gemeenschappelijke ambitie om de CO₂ uitstoot van zakelijke mobiliteit te halveren in 2030 (tov 2016 per FTE), door het actief sturen op vermindering van de CO₂-uitstoot van mobiliteit van de eigen medewerkers (woon-werk, zakelijk incl. vliegverkeer). Door toetreding tot de beweging "Anders Reizen" delen koploper bedrijven kennis en handvatten met elkaar hoe de CO₂ uitstoot van de medewerkers mobiliteit verlaagd kan worden. Best practices worden vertaald naar koploperbeleid. Met dit beleid willen we bedrijven inspireren om de meest impactvolle mobiliteitsmaatregelen door te voeren. Gemeenschappelijke belemmeringen die versnelling van CO₂ reductie in de weg staan worden collectief opgepakt (bijvoorbeeld fiscale belemmeringen en belemmeringen met vakbonden).

11.7 Road to zero

Elektrisch rijden is flink in opkomst. Naast dat elektrisch rijden beter is voor het milieu en de luchtkwaliteit, biedt elektrisch rijden nieuwe mogelijkheden. Met Road to Zero wil Natuur & Milieu samen met koplopers in de zakelijke markt de transitie naar elektrisch rijden versnellen. De markt heeft nu opschaling nodig om de transitie naar zero emissie mobiliteit door te zetten. De missie is een wagenpark dat in 2030 volledig elektrisch is, inclusief alle bestelbussen. Dit wil road to zero bereiken door met bedrijven en partners te werken aan kennisdeling en experimenten. Daar is de hulp van bedrijven voor nodig. Road to zero is daartoe zoek naar bedrijven vanaf 200 werknemers met een (lease)wagenpark

vanaf 20 voertuigen (auto's/bestelbussen). Daarom organiseert road to zero in 2018 vier bijeenkomsten, waar gezamenlijk de weg naar 0-emissie wordt verkend.

11.8 CO2 Prestatieladder

Initiatief van VVGN (e-Driver) om bedrijven met drive op het gebied van MVO, maar dan vooral op het gebied van mobiliteit, bij elkaar te brengen. De basis is de CO2-prestatieladder. Omdat werd geconstateerd dat de CO2 prestatieladder aan effectiviteit had ingeboed in de bestaande vorm. Zodra het punt wordt bereikt dat de meeste grote bedrijven de voor de prestatieladder relevante veranderingen hebben doorgevoerd en min of meer op dezelfde trede van de prestatieladder terecht komen, is er geen substantieel voordeel meer te behalen in aanbestedingen. De doelstelling van dit platform is dan ook vooral om te zoeken naar een vorm, waarbij de prestatieladder weer de waarde krijgt waar deze voor bedoeld is, namelijk voordeel te kunnen behalen in aanbestedingen voor inschrijvers die een effectiever MVO beleid voeren. Zodra er weer een bijeenkomst gepland wordt worden we geïnformeerd en kunnen we, mede op basis van het deelnemersveld, beslissen of er op dat moment voldoende grond is om deel te nemen.

12. Organisatie

MT RDW als opdrachtgever en stuurgroep
Platform als regiegroep (nog op te richten)
Afdelingen en divisies als uitvoerder

Opdrachtgever:

- Autoriseren van het programmavoorstel en het programmaplan.
- Goedkeuren en machtiging van de financiering van het programma.
- Sluiten van het programma.

Platform(leden):

- Als ambassadeur optreden voor het programma naar de achterban
- Genereren van nieuwe initiatieven

Hoofd FB als Programmamanager:

- Dagelijks programmamanagement gedurende de hele levenscyclus van het programma
- Inrichting van het programma toezicht en programmamanagement
- Planning van het programma
- Monitoren van de voortgang en hierover rapporteren aan de stuurgroep
- Communicatie naar stakeholders.
- Opleveren van programmadocumenten en (MT)-notities.

Lijn:

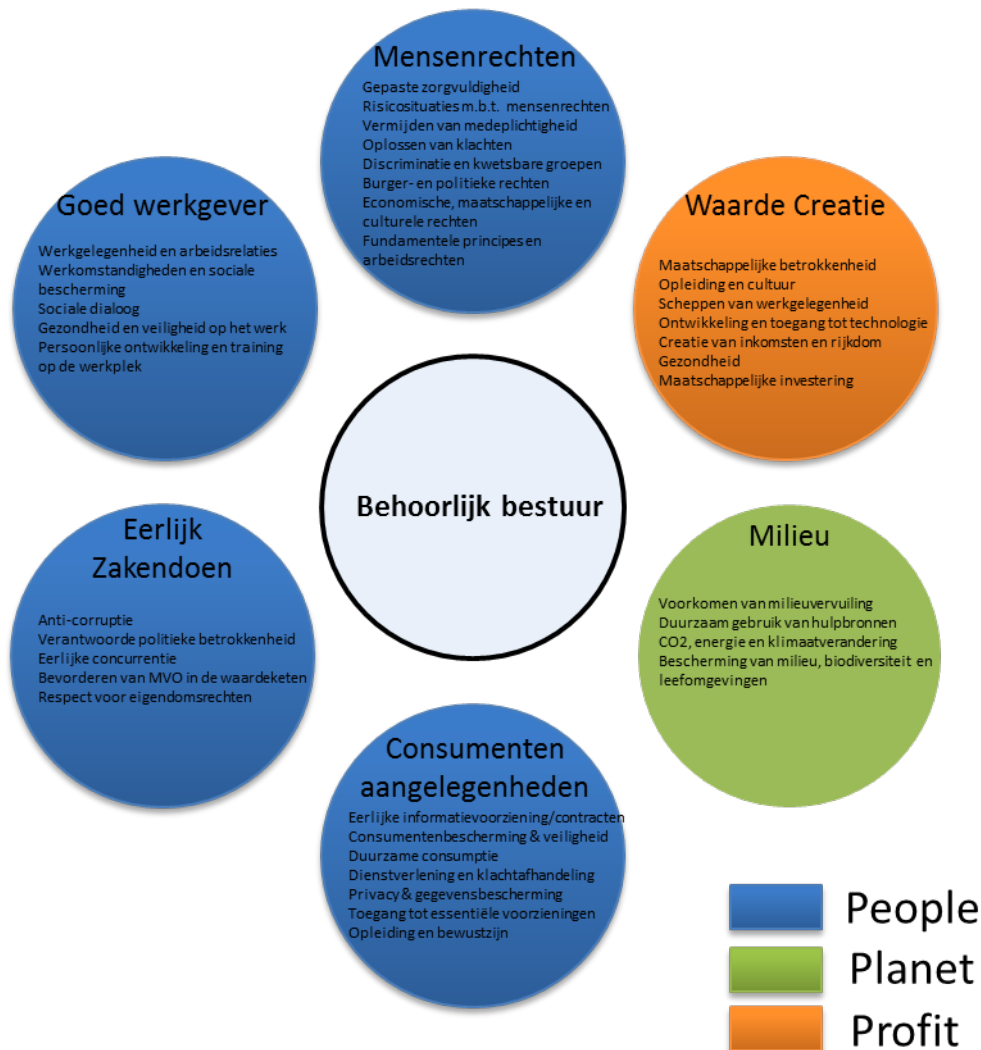
- Projectmanagement van projecten voortvloeiend uit het MVO-programma
- Implementatie van MVO projecten/maatregelen in de bedrijfsvoering

Bijlage 1: behaalde resultaten programmaperiode 2015-2017

Thema	Onderwerp	Beoogd resultaat	Status
CO2 en energie	Reductie CO2	Eind 2015 7% reductie van CO2 Footprint ten opzichte van 2014. Eind 2016 14% reductie van CO2 Footprint ten opzichte van 2014.	Behaald
	Reductie gasverbruik Keuringsstations	Eind 2016 7% reductie van het gecorrigeerde gasverbruik ten opzichte van 2014.	Behaald
	Reductie CO2 footprint elektriciteit Keuringsstations	Eind 2016 7% reductie van de CO2 uitstoot per KWH ten opzichte van 2014.	Behaald?
	Reductie gasverbruik kantoren	Eind 2016 15% reductie van het gecorrigeerde gasverbruik ten opzichte van 2014.	Behaald in 2017
	Reductie CO2 Footprint elektriciteit kantoren	Eind 2016 een 15% reductie van CO2 uitstoot per KWH ten opzichte van 2014.	Behaald in 2017
	Lean & Green	Eind 2016 een reductie van 20% gerealiseerd op de gemiddelde CO2-uitstoot per zakelijke kilometer ten opzichte van 2010	21% behaald in 2017
	Toename zakelijke kilometers met openbaar vervoer	Eind 2016 maken OV-kilometers 6% uit van het totaal aantal zakelijk gereisde kilometers van de RDW.	Behaald in 2017
	E-driver	Eind 2016 neemt 70% van de leaserijders actief deel aan e-driver.	88% eind 2017.
	Green-IT	Eind 2016 is één op één videoconferencing mogelijk vanaf de werkplek.	Niet behaald
Duurzaam inkopen	Inzet van PIANOO inkoopcriteria	Er wordt 100% duurzaam ingekocht volgens de inkoopcriteria van Pianoo	90% behaald
	Opstellen eigen duurzaam inkoopcriteria	Eind 2015 is er voor werken, leveringen en diensten een lijst met eigen duurzaam inkoopcriteria beschikbaar.	Behaald
	Inzet eigen duurzaam inkoopcriteria	In 2016 wordt voor alle inkopen boven de €50.000, - minimaal één eigen duurzaam inkoopcriterium meegenomen.	Behaald
Goed Werkgeverschap	Algemeen	Eind 2015 is de RDW prestatie op de onderdelen van goed werkgeverschap gemeten.	MTO uitgevoerd
	Algemeen	Eind 2016 zijn aandachtsgebieden gedefinieerd op het gebied van goed werkgeverschap, en wordt vanuit HR en het MVO programma actie ondernomen om deze te verbeteren. Er is een HR-strategie opgesteld.	Behaald.
MVO in het primaire proces	Rolbepaling	Eind 2016 heeft de RDW haar rol gedefinieerd op het gebied van: Zuinige en schone voertuigen, Alternatieve brandstoffen, Recycling, Green IT en m.b.t. fysieke loketten. Er ligt een plan voor invulling van deze rollen voor de periode 2017-2019.	Green IT: energiezuinige datacenters en thin clients, gebruik Sharepoint.

Communi- catie	Algemeen	Op RDW.nl wordt met behulp van doelstellingen en een Flyer op A3 formaat helder gecommuniceerd over het RDW MVO beleid.	Gedeeltelijk behaald
---------------------------	----------	---	----------------------

Bijlage 2: scope MVO thema's

CO2, energie en schadelijke emissies

Kernthema: Milieu

Alles op deze wereld draait op energie. Vooral gebouwen en mobiliteit vragen veel energie. Fossiele energie is niet onuitputtelijk en het verbruik van fossiele energie heeft invloed op het klimaat door de uitstoot van broeikasgassen zoals CO2. Om de impact van de RDW bedrijfsvoering op het milieu te verminderen heeft de RDW doelen gesteld voor verlaging van CO2 uitstoot.

Duurzaam inkopen

Kernthema: Eerlijk zaken doen, Mensenrechten, Milieu

Door naast prijs, kwaliteit en levertijd ook te letten op sociale- en milieu aspecten, heeft de RDW effect op het gedrag van haar toeleverancier.

De RDW koopt 100% duurzaam in volgens inkoopcriteria die voorgeschreven zijn door Pianoo (Expertisecentrum aanbesteden). Deze criteria komen voort uit overleg tussen overheid en markt, en omvatten gekwantificeerde normen voor verschillende productgroepen. De inkoopcriteria zijn in de vorm van 'factsheets' per productgroep weergegeven. In deze factsheets is achtergrond informatie omtrent het product en de markt terug te vinden. Daarnaast wordt in de factsheets geadviseerd over de toepassing van duurzaamheidseisen en duurzaamheidsgunningscriteria.

Goed werkgeverschap

Kernthema: Goed Werkgeverschap

Goed werkgeverschap en goed werknemerschap zijn essentiële thema's binnen de HR-Strategie. In de HR-strategie ligt een sterke focus op de duurzame inzetbaarheid van medewerkers (o.a. aandacht voor persoonlijke ontwikkeling, vitaliteit, werkbeleving en zingeving van alle medewerkers). De MVO-ambities rondom goed werkgeverschap sluiten dan ook goed aan bij de HR-strategie. Het lijnmanagement is verantwoordelijk voor de invulling van de eigen rol als onderdeel van de HR functie en moet zorg dragen voor implementatie van en het gebruik van HR instrumenten, zoals (SPP, functionerings-gesprekscyclus, opleidingen, mobiliteit, etc.) en een veilige en gezonde werkomgeving (Arbeidsomstandigheden).

Maatschappelijke betrokkenheid

Kernthema: Waarde Creatie

Maatschappelijke betrokkenheid is het vrijwillig investeren van expertise, menskracht, faciliteiten en netwerken in de samenleving, om zo een bijdrage te kunnen leveren aan de ontwikkeling van de gemeenschap. Vanuit ketensamenwerking heeft de RDW zich verbonden aan dit MVO thema.

Gedragsverandering en communicatie

Om de ambities op het vlak van MVO te realiseren is meer nodig dan maatregelen op bijvoorbeeld het vlak van CO₂-uitstoot. Duurzaam veranderen betekent vooral mensen in de verandering meenemen. Iedereen moet MVO zelf belangrijk gaan vinden.

Buiten scope

Gekozen is om in het MVO programma invulling te geven aan bovengenoemde thema's. Dat betekent dat een aantal MVO (sub)thema's geen specifieke aandacht krijgt in het programma 2018-2022. De RDW vindt deze thema's niet minder belangrijk dan de thema's die wel binnen scope worden genomen, maar ze passen minder goed in het RDW MVO-Programma. Het gaat om de volgende (sub)thema's.

- Mensenrechten

Mensenrechten vormen de basis voor een gelijkwaardige en waardige behandeling van iedereen. Nederland loopt wereldwijd voorop qua wetgeving op het gebied van mensenrechten. Vanwege de nationale focus van de RDW worden mensenrechten niet als afzonderlijk thema meegenomen. Hoe dan ook loopt de RDW bij het inkopen van met name goederen uit het buitenland het risico dat de mensen- en arbeidsrechten elders in de waardeketen worden geschonden. In het inkoopproces dient de RDW daarom gepaste zorgvuldigheid te betrachten.

- Eerlijk zakendoen

Bij eerlijk zaken doen gaat het om ethisch gedrag in de benadering en behandeling van andere organisaties. Het omvat relaties met overheidsinstellingen, leveranciers, contractanten, klanten en concurrenten. Eerlijk zaken doen heeft onder andere te maken met (anti)corruptie, het bewerkstelligen van eerlijke concurrentie, en respect voor eigendomsrechten.

In de Nederlandse maatschappij spelen kwesties rondom eerlijk zakendoen een kleinere rol dan in veel andere landen. Daarnaast leeft bij betrokkenen van het MVO programma het idee dat eerlijk zakendoen voldoende onderdeel uitmaakt van de bedrijfsprocessen. Daarom krijgt eerlijk zakendoen geen specifieke focus binnen het MVO programma.

- Milieu: Dierenwelzijn en biodiversiteit

Dierenwelzijn gaat over de kwaliteit van het leven van dieren. Omdat de RDW niet direct te maken heeft met het welzijn van dieren, en dierlijke producten niet binnen de bedrijfsvoering vallen is dit geen thema binnen het RDW MVO beleid. Eventueel kunnen criteria die te maken hebben met dierenwelzijn wel worden meegenomen in het inkoopproces.

Biodiversiteit is de totale verscheidenheid aan leven op aarde. Die verscheidenheid omvat mensen, dieren, planten en alle andere organismen. Sinds 1970 heeft Europa 30% van zijn biodiversiteit verloren. In de tropen is de teruggang maar liefst 60%. Dat de biodiversiteit afneemt komt grotendeels door menselijk handelen: milieuvervuiling, houtkap, overbevissing en urbanisatie.

De RDW heeft te weinig directe relatie met biodiversiteit om daar een specifiek MVO thema van te maken.

- Consumentenaangelegenheden: Privacy- en gegevensbescherming

De RDW verzamelt, verwerkt en beheert (persoonlijke) informatie. Ze heeft daarom de verantwoordelijkheid om de privacy en de gegevens van consumenten te beschermen.

Binnen de RDW wordt dit onderwerp als zeer belangrijk bestempeld. Er wordt dan ook veel aandacht aan besteed. Dit heeft ertoe geleid dat de RDW ISO 27001 gecertificeerd is, wat betekent dat haar informatiebeveiligingsbeleid en beheercyclus voldoen aan de internationale standaard. Daarnaast voldoet de RDW aan de richtlijnen van het College Bescherming Persoonsgegevens (AVG) en is het Keurmerk Privacy Audit Proof gekregen voor de Basisregistratie Voertuigen. Het programmaplan houdt uiteraard rekening met de te volgen richtlijnen, maar als MVO-onderwerp valt privacy- en gegevensbescherming buiten de scope van het plan. We hebben daar immers al de benodigde instrumenten voor ingericht.

Bijlage 3: lijst gebruikte informatiebronnen

Programmaplan MVO 2015-2017 versie 1.3
Voortgang mobiliteitsbeleid 2020 (M-219102)
Eerste tussenevaluatie elektrische auto's RDW
Nationale benchmark zakelijke mobiliteit
Onderzoek gedragsbeïnvloeding mobiliteit RDW
Opvolging aanbevelingen AEF evaluatie functioneren RDW – 2^e rapportage augustus 2018
Presentatie afvalvrije kantoren Rijkswaterstaat
CO2-managementplan 2018, Ministerie van I&W

<https://www.pianoo.nl/nl/themas/maatschappelijk-verantwoord-inkopen-mvi-duurzaam-inkopen>

<https://www.rijkswaterstaat.nl/water/wetten-regels-en-vergunningen/natuur-en-milieuwetten/wet-milieu-beheer.aspx>